

Podtitul:
Nevinný pirát – každý pirát se ocitl mezi piráty
nevinné a nespravedlivě, pronásledován nepříteli
osudu. Při loupení si jenom bere zpátky to,
co mu patří. Proto též »poctivý pirát« z titulu
knihy. – Z hlediska práva je to ovšem zločinec

Vytiskl James Kniha, někdejší
nevinný pirát a přímý svědek všech
následujících dobrodružství, nyní
úctyhodný nakladatel
ve slavném městě Londýně.

Vydáno k nedozírnému poučení
všech, kteří mají něco v hlavě, takže
jim neslouží jen k tomu, aby jim
nepršelo do krku.

Čtěte, bltejte, bavte se!

Napsal Marek Toman.
Ilustrovala Magdalena Rutová.
Redigovala Tereza Horváthová.
Korigoval Jiří Dvořák.
Knižně upravil a typy *Mundi Subterranei*
vysázel Jan Čumlivski.
Vytiskla Tiskárna PROTISK s.r.o.
Vydal v roce 2019 Baobab (Baobab&GplusG s.r.o.,
Plavecká 14, 128 00, Praha 2).

Text © Marek Toman, 2019
Illustrations © Magdalena Rutová, 2019
© Baobab, 2019
ISBN

MAREK TOMAN

NESKUTEČNÁ
DOBRODRUŽSTVÍ
*FLORENTINA
FLOWERSE,*
POCTIVÉHO
PIRÁTA
VE SLUŽBÁCH
MADAM
L.

Baobab

Mami! Tati! Proč jsem vás jenom neposlechl? pomyslel jsem si, ne poprvé a ne naposledy. Tentokrát to ale mělo zvláštní důvod.

Přede mnou bylo kulaté ústí, které se tak trochu podobalo hrdlu kalamáře, jenže uvnitř byla tma temnější než ty nejčernější saze.

To ústí patřilo bambitce, již na mě mířil výsměšně se tvářící, divoce postrojený pirát.

Moji milovaní rodičové! Kdybych se choval tak, jak jste mi radili, nikdy bych se tady neocitl, letělo mi hlavou. Já, Florentin Flowers, plavčík na lodi Better Experience. Studoval bych si práva, přesně jak jste chtěli, a nejostřejší předmět v mé blízkosti by byl perořízek. Teď se kolem mě ale neostřila pera. Ne. Všude kolem jsem viděl šavle, tesáky a sekáče, kterými byla vyzbrojena pirátská cháska, co se k nám vyvalila na palubu.

Svatý Ivo, patrone právníků! vyslal jsem prosbu k nebesům. Tady jsem, já, v podstatě hodný synek dozajista poctivých rodičů z Norfolku, který se měl stát notářem, a ne obětí pirátů. Slušný hoch, jehož strhla touha po dobrodružství a jiné nepředloženosti. — Jak jsem jich nyní litoval!

Bambitka — krátká střílná zbraň, které se tak říká i kvůli zvuku, jež vydává. — Není to pěkné, že jedním z prvních slov v dobrodružném příběhu je právě tohle!
Divoce postrojený pirát — piráti si neprali, protože na lodi neměli pračky. Úspěšné obléčení si

měnili za čisté s lidmi z přepadených lodí. Na tu směnu každý rád přistoupil. Na soulad barev a na styl se přitom nehledělo.
H. M. Better Experience — H. M. je zkratka pro loď Její Vysosti (*Her, případně His Majesty's Ship*). Velká Británie, tato stabilní demokracie, je totiž monarchií.

Better Experience znamená Lepší zkušenost (angl.). — Kdo z nás po něčem takovém netouží? *Šavle, tesáky a sekáče* — piráti se vyzbrojovali krátkými sečnými zbraněmi, protože na lodích nebylo moc místa. — Zkuste se rozpráhnout něčím delším doma v koupelně!

*Svatý Ivo, patron právníků — Svátý Ivo je patronem právníků a notářů.
Náušnice, která se mu bouřala na uchu — piráti se obohacovali olupováním pasážerů přepadných lodí. Náušnice zřejmě opravdu kdysi patřila nějaké dámě...*

*Piráti začali čtenáře po jednom brát na kapitánský můstek — tedy na vyvýšenou zadní část lodi, odkud kapitán velí a kde rozhoduje.
Norfolk — hrabství na východě Velké Británie.
Piráti ve vyšíváním, omašličkovaném a oprýmkovaném kabátci — piráti sledovali modní*

*trendy své doby prostřednictvím loupeží trendy oděví.
Loď Perfect Opportunity — loď Dokonalá příležitost (angl.). — Zase sen nás všech. Nepletu se! Kdepak je panu kapitánovi konec... — co se s kapitanem stalo? Dozvíte se vzápětí. Zvědavci!*

»Umíš číst?« vybafl na mě pirát, a aby mě povzbudil k odpovědi, strčil mi pistoli přímo pod nos. Náušnice, která kdysi zřejmě patřila nějaké dámě, se mu výhrůžně zahoupala na uchu.

»Já! Ano, pane!« vyhrkl jsem, protože jsem ucítil příležitost změnit svou žalostnou situaci. Vzápětí má naděje na zázračnou záchranu polevila, protože jsem slyšel, jak se všude kolem zajatí lodníci přiznávají ke stejné dovednosti, ač mnozí z nich nedokázali dát dohromady souvislou větu.

»Hm,« ušklíbl se pirát ironicky. Dloubl mě pistolí do žebra a přiměl postavit se do hloučku po pravé straně. Vlevo zůstali negramotní lodníci, kteří neměli dost fištrónu, aby něco předstírali.

Piráti brali čtenáře po jednom na kapitánský můstek, kde je stavěli před piráta v bohatě zdobeném kabátci, který zřejmě vedl přepad. Několik slov... a muž většinou putoval zpátky ke skepticky se tvářícím dubovým hlavám dole na palubě, jež nedokázaly předstírat ani základní čtenářskou dovednost.

Co se tam asi děje? Svátý Ivo, pomůžeš mi?

Nic víc jsem si nestačil pomyslet, následoval další dloubanec pistolí, a už jsem se škrábal na můstek.

»Dobrý den, pane. Jsem Florentin Flowers a rád vás poznávám,« zadrmolil jsem, co mě naučili rodiče.

Piráta ve vyšíváním, omašličkovaném a oprýmkovaném kabátci na mně spočinul ledovým pohledem. Jeho doprovod, sestávající z méně vyšňořených dobrodruhů, se mohl potřáhat smíchy.

»Pořád na nás budou něco zkoušet,« pokrčil nakonec rameň a pokynul šavlí. K lodnímu zábradlí, kde stál pirát a držel rozvinutý pruh plátna potištěný písmeny.

»No tak se předved,« řekl, ale já jsem v jeho hlase zachytil stopu zájmu.

Nahoře bylo velké A. Přečetl jsem A. Pirátský šéf si vyměnil s ostatními pochybovačné pohledy. Následovalo velké M. N.

Pak G. Taky K jsem přečetl bezchybně. S každým vysloveným písmenem jsem cítil, jak roste má sebedůvěra. Číst jsem přece uměl dobře. Nechci se chlubit, ale v naší třídě jsem byl jeden z nejlepších... Hbitě jsem přečetl písmena a pokračoval nejbližším nápisem, který jsem měl k dispozici. Bylo to nějaké jméno, za nímž stálo »kapitán na lodi Jeho Veličenstva Perfect Opportunity«. Pirát sebou škuhl. Nápis byl totiž vyrytý na čepeli šavle, kterou jsem měl stále ještě před očima.

»Jo, kdepak je panu kapitánovi konec,« povzdechl si pirát výsměšně. Ostatní nad vtípem pochvalně zamručeli. Pak pokynul hlavou, a už jsem stál v hloučku za jeho zády, výrazně menším než rozrůstající se tlupa nečtenářů dole.

»Pánové,« obrátil se na nás, když skončil se svou procedurou. »Dovedeme ocenit vaše schopnosti. Nabízíme vám další plavbu na vaši, tedy v tuto chvíli již na naší lodi. Můžete se svobodně rozhodnout, protože my máme vzdělané muže v úctě.«

Cítil jsem, jak mezi lodními důstojníky, poddůstojníky a vzdělanějšími lodníky kolem mě roste napětí. Nakonec jsem to vzal na sebe. Vzpomněl jsem si na svatého Iva, a...

»Jaká je druhá možnost, pane?«

»Malá procházka přes palubu,« ušklíbl se pirát a ti kolem něj se hromově rozesmáli.

»Umíte také psát, pánové?« zeptal se pirátský předák vzápětí. »Ne, nebudeme ztrácet čas diktátem,« dodal. Napětí kolem mě trochu ustoupilo. Nechci se vyvyšovat, ale byl jsem si prakticky jistý, že mnozí z úctyhodných mužů z naší posádky se v pravopise nevyznají zdaleka tak jako ve vztyčování plachet.

»Zbývá už jenom poslední otázka. Bude zcela jednoduchá.« Něco v jeho tónu způsobilo, že mi přeběhl mráz po zádech. »Co máte na lodi na starosti, pánové?«

»Já jsem kapitán,« zahromoval kapitán Bold, ten rozložitý, tělnatý, laskavý chlapík, který mě — bohužel — přijal na palubu Better Experience. Nastrojený pirát naznačil úklonu... a nutno přiznat, že jeho okázalý kabátec byl podstatně působivější než

*Malá procházka přes palubu — strašný pirátský trest. Podrobnosti se dočtete níže v textu.
Kapitán Bold — bold znamená v angličtině odvážný, a možná to není náhoda...
Psací brky — v době před počítači, propiskámi, ba i před plnicími pery se psalo skutečnými*

pery — psacími brkami se seřiznutým hrotem. Namačela se v inkoustu vyřáběném z duběnek. Vznikala nestejnoměrná čára, často i kaňky a jiné fleky. — Kdepak, pokrok existuje!

Bocman — lodmistr: muž, který má na starosti praktické záležitosti, jako rozdělování pracovních úkolů na palubě.
Ranhojič — na lodích byla nouze o kvalifikované odborníky. Vystudování lékaře se mezi lodníky nehruňou. Často je zastupovali ranhojiči.

nestudování, ale zkoušení zdravotníci. — Rozštěpenou nohu vám amputovali natošup, a rýmu jste si radši vyčlčili sami.
Písmolijec — v dobách knihtisku se tisklo s pomocí písmenek (liter) odlitých z kovu. Ta se naskládała do řádek..

Lodní deník — každá loď musí mít deník. Zaznamenává se do něj poloha lodi, její kurz i drobné příhody. — Kdo zlobil, kdo se choval hezky. A kolik se toho naloupilo, kvůli pozdějšímu rozdělování.

kapitánův střízlivý oblek. Navíc, ty krajky deroucí se z rukávů a z límce! Ten klobouk kypící peřím!

Obličeť pod kloboukem zůstal ledově chladný.

»Jak jistě pochopíte, pane, kapitána už máme. Vašich služeb tedy nemůžeme využít. Prosím, pane. Malá procházka vám neuškodí.«

Hrot šavle, která kdysi patřila jinému námořnímu kapitánovi, opsal půloblouk a zamířil k protějšímu zábradlí, ze kterého piráti vysunuli prkno. Kapitán Bold stiskl rty. Podíval se po nás a kývl na pozdrav. Pak se vydrápal na prkno, udělal několik kroků po pružícím dřevě — a zanedlouho se ozvalo mohutné šplouchnutí.

Nedokázal jsem si pomoci. Rozběhl jsem se tam a naklonil se přes zábradlí. Dole se pohupovala úctyhodná kapitánova figura, po prsa zanořená do vody. I tam vyčníval, jako čněl donedávna nad mužstvem.

»Hodně štěstí, pane, na další plavbě,« popřál jsem mu zdvořile.

»Odplouvám poněkud nalehko,« odušil kapitán. Prošacoval jsem se, pak jsem něco nahmátl. V náprsní kapse. Svůj jediný nástroj, svou jedinou pomůcku. Nahnul jsem se přes zábradlí a ke kapitánovi se snesly mé psací brky. Posbíral je z hladiny, prstem ozkoušel ostří, a pak si je s vděčným přikývnutím strčil do náprsní kapsy.

»Lepší něco než nic,« podotkl ještě mužně. »Pozdravuj ode mě rodiče, jestli se z toho dostaneš.« A pak už ho proud odnesl podél boku lodi.

»Čím se račte zabývat vy, pánové!« ozvala se další chladně zdvořilá otázka.

»Bocman.«

»Máme.«

»První důstojník.«

»Kapitánský tým je plně obsazen, pane, jak jistě chápete. Pokud by se uvolnilo místo, dáme vám vědět poštou. Nabízím

vám malou procházku...« Zlosyni kolem nás se mohli potřhat smíchy a první důstojník vydal o něco slabší šplouchnutí než kapitán Bold.

»Lodní tesař.«

»Máme.«

»Ranhojič.«

»Máme.«

»Kuchař.«

»Ten náš je sice mizerný, ale už jsme si na něj zvykli. Další.«

Ohlédl jsem se a viděl, že nečtenáři na palubě stojí na své vlastní prkno frontu. Muži kolem mě si začali vymýšlet různé profese, které by se mohly hodit. A protože nic nezabíralo, poctivě se snažili ještě víc.

Pekař. Lakýrník. Zahradní architekt. Vysokoškolský profesor. Hodinář. Kytarista. Kočí. Pěstitel drůbeže. Písmolijec.

»Písmolijec!« Poprvé jsem uviděl, jak oči pirátského šéfa zasvítily zájmem. Jeho nastrojená cháska si vyměnila překvapené, potěšené a nevěřící pohledy. »Postav se vedle mě,« oznámil pirát a pak, pak se obrátil na mě.

Moji milovaní rodičové..., vzpomněl jsem si, ne poprvé a ne naposledy. Svatý Ivo!

»Čímpak jsi ty, chlapče!«

»Jsem plavčík... dělám, co je potřeba... i v kuchyni...«

»Hm.« Prkno přes zábradlí se pořád ještě pohupovalo po posledním odsouzení. A pak mi něco vyplulo před očima. To, co mě dostalo až sem. Z paluby na můstek. Písmena. »Vedu taky kapitánovi lodní deník.«

»Sem vedle mě,« oznámil předák pirátů a mně poskočilo srdce vzrušenou úlevou.

Šéfpiráta pokynul písmolijci a mě k boku plavidla. Tentokrát tam nečnělo prkno, ze zábradlí visel provazový žebřík. Slezl jsem do člunu a uvědomil si, že kolem lodi je spuštěných několik člunů. Muži přes palubu se do nich drápali a piráti jim shazovali soudky s vodou, bedničky se suchary

Soudky s vodou, bedničky se suchary — na lodích nebyl vodovod ani ledničky. Zvlášť voda představovala stálý problém, musela se nabírat v přístavech nebo na ostrovech do soudků. Suchary byly nutnou složkou stravy, protože se v horku nekazily.

Bloody B. — český »krvavé B.« Tedy hrůzostrašná zkratka nebo ještě přísevnější přezdívka. Co znamená to »B«, zůstává prozatím tajemstvím. Vysloveno »blady bi« může připomínat »*Bloody bee*«, krvavou včelu. Také děsné, že!

a několik šavlí a pistolí. Při pohledu na ten akt milosrdenství jsem se neudržel. »Děkuji vám, pane, za akt soucitu,« řekl jsem zdvořile.

Odměnou mi byl úsměšek jednoho z pirátů u vesel: »Ono by to jinak přilákalo žraloky, a o ty není v případě našeho ztroskotání co stát.«

Nenechal jsem se zastrašit. V pohledu pirátského náčelníka před chvílí na palubě byla přece nějaká stopa zájmu, něco bezmála přátelského... Obrátil jsem se na něj.

»Mohu se zeptat, kam se poplavíme my?«

Následovalo ticho, ještě o něco chladnější a výhrůžnější než prve.

»Bloody B. si své cíle nechává pro sebe, chlapče,« zamumlal pirát a já jsem v jeho hlase uslyšel náznak úcty, bázně — i soucitu.

Dobrotivé nebe! Bloody B.! Jeden z nejobávanějších pirátů celého světa! Byli jsme tedy v jeho ruce? Svatý Ivo! Mammi! Tati!

Kdybych vás poslechl! pomyslel jsem si ještě, a pak už se nad námi vztyčila stěna. Nijak se nepodobala cihlové zdi našeho domu v Norfolku. Byla ze dřeva a ježila se hlavními kanóny. Přirazili jsme k pirátské lodi, která byla sice menší než Better Experience, ale na ovládnutí našeho plavidla hravě stačila.

Nad hlavou se mi objevily chomáče krajek, prýmků, stužek a podvazků, jak piráti začali obratně šplhat po provazovém žebříku. Pokusil jsem se o totéž. Myšlenka na to, co mě čeká tam nahoře, mi roztrásla ruce. Kolébal jsem se na žebříku jako bažant pověšený na špagátu ve špagzu.

»Hejbni sebou, mladej,« ozvalo se zdola. Písmolijec se nezdál být zrovna soucitný spolupasažér.

Zvedal se mi žaludek, točila se mi hlava, ale nakonec jsem se přece jen dohrabal k lodnímu zábradlí. Přehodil jsem přes ně nohu — a tam, několik kroků přede mnou, stál on. On s O velkým jako písmeno na pruhu plátna, které jsem musel přečíst. A navíc s velkým N. ON.

Pověstný, obávaný, děsivý kapitán Bloody B. Poznal jsem ho podle upřeného pohledu, který na mě upíral, zatímco ostatní piráti se svým druhům chlubilí kořistí — zvláštní pozornost

Krajky, prýmký a podvazky — součást módy své doby, i na panském oblečení.

Bažant pověšený na špagátu — zvěтина se někdy takto nechává dozrát ve spíži předtím, než bude tepelně upravena. Určité Florentinova vzpomínka z Norfolku.

Ocitli jsme se v komnatě, která musela sousedit s jeho vlastní ubikací. Kupodivu, nebyl v ní žádný velký stůl, takže jako důstojnická jídelna nestožíla — na lodích byl značný nedostatek místa. Mužstvo spalo pohromadě v podpalubí nebo na palubě. Samostatnou kajutu měl nanejvýš kapitán.

Důstojnická jídelna byla na běžných lodích. Ovšem piráti nic takového nepoužívali. Stejně jídlu dostávali všichni, bez ohledu na hodnost. Florentin si zjevně neuvědomuje, kde se to ocitl.

Nejen že člověk musí dávat pozor na chlapy, aby v knížkách neobýbali rohy, nemalovali do nich, nedělali na nich fleky a nevytrbávali z nich listy — Bloody B. tady nevědomky opakuje knihovnické pokyny, jak se máme chovat ke knihám.

Stačilo, když jsem jich pár nechal protáhnout pod kýlem, no a několik se jich taky zhouplo na něhné. Pak už jim stačilo jenom pobozdit tím nejhorším trestem — protažení pod kýlem vypadalo tak, že proviniče táhli na laně, přivazaném za ruce a za nohy, pod kýlem lodi. Z boku na bok nebo

z přidi na záď. Cejť se přitom poškrábal o mušle, kterými byl kvl porostlý. Navíc mu poměrně brzy došel vzduch. Zhoupnout se na táhné je poetický výraz pro oběšení. — Nejhorší trest — co by mohlo být ještě horšího?

poutaly uloupené kabáty, klobouky a šátky —, a také podle toho, že jako jediný nebyl oděn s přehnanou elegancí, která mě u těch námořních lupičů poněkud překvapila.

Prostá košile s jemným proužkem, černá vesta a tmavomodrý kabát. Šátek kolem krku. Možná až trochu příliš teplé oblečení na karibské podnebí, ale bezvadně mu slušelo. Stejně jako jednoduchý třírohý klobouk.

Pod ním se ke mně pátravě otočila tvář, podivuhodně jemná.

»Tak ty jsi ten písář, mládenče!«

Už jenom prázdný kruh, který zůstával kolem Bloodyho B., svědčil o úctě, již mu ostatní piráti prokazovali.

Dobrotivé nebe. Svatý Ivo. Rodiče. Přitakal jsem, protože právě to mi zachránilo krk. O tom, že jsem byl především plavčíkem, jsem se radši nezmínil.

»Tady máme jejich lodní deník,« doplnil jeden z pirátů úslužně a vybalil z ukradeného kabátu nevzhledný svazek potažený vepřovicí plnou skvrn.

Bloody B. v knize pátravě zalistoval. »Hm, pěkný rukopis. Proč tam nejsou obrázky?«

»Ehm, pane, pane kapitáne, pan kapitán Bold, chci říct bývalý pan kapitán, je po mně nechtěl.«

»Ne! Škoda.«

Svatý Ivo, pomoz mi, modlil jsem se v duchu, protože jsem vůbec nechápal, kam naše podivná konverzace spěje. Nevím, jestli mi patron právníků a notářů pomohl, nebo jestli mě povzbudily jemné rysy Bloodyho B. a jeho zvláštní zájem o písemnictví, ale odhodlal jsem se: »Jestli si to přejete, obrázky tam doplním.«

»Do téhle kroniky ne. Jinam,« zazněla záhadná odpověď.

»A ty jsi písamolijec!« obrátil se na mého druha, jediného námořníka z lodi Better Experience, který se zachránil spolu se mnou — ale k jakým koncům!

»Tak jest!« vypnul se chlapík vedle mě. Prohlížel jsem si jeho drsnou tvář, vyklenutý hrudník a mohutné ruce, jako stvořené

k tahání za lana, a nikoli k práci s písmeny. Zdálo se mi, že Bloody B. se na písamolijce také zadíval se zvláštní pozorností.

»Skutečně to řemeslo ovládáš?«

Bloody B. měl jemný, melodický hlas. Nemusel se rozkřikovat. Stačilo, když přidal na důraze, a bylo to tady. Čirá hrůza. Zvládne to Kniha!

»Jistěže, admirále. Velký písmenka, malý, kulatý, hranatý, všechno. Jo, taky číslovky.«

Výraz Bloodyho B. zůstával neměnný.

»I čárky.«

Ticho těžklo, i ostatní piráti zmlkli a strnuli s uloupenou módou v ruce.

»A háčky.«

Bloody B. mlčel.

»Dokonce i mezery,« dodal písamolijec spěšně, už poněkud zoufale. Zdálo se, že právě to Bloodyho B. přesvědčilo.

»Výborně. Pojdte za mnou.« Otočil se a pružným krokem vyrazil ke kapitánskému můstku, nevystoupal ale na něj a vešel do dveří pod ním. Ocitli jsme se v komnatě, která musela sousedit s jeho ubikací. Kupodivu, nebyl v ní velký stůl, takže jako důstojnická jídelna nesloužila. I když bůhví, jak tyhle věci berou piráti. Podél stěn se táhly police a uprostřed stálo několik pohodlných křesílek a mosazná lampa, uloupená zřejmě ze zádi nějaké bohaté lodi a připevněná na podstavec, v němž jsem poznal velrybářskou harpunu, opatřenou dole křížem z jakýchsi dlouhých kostí.

»Tak tady to je. Lépe řečeno, tady to bylo,« pronesl Bloody B. Podívali jsme se s písamolijcem na sebe.

»A tohle z toho zůstalo,« pronesl Bloody B. zachmuřeně. V rohu se zvedal jakýsi salátový kopeček. Teprve když jsem se k němu naklonil, poznal jsem, co to je — lépe řečeno co to bylo. U nohou nám ležely pozůstatky knih, docela zničených vodou.

»Nejen že člověk musí dávat pozor na chlapy, aby v knížkách neobýbali rohy, nemalovali do nich, nedělali na nich fleky

Bible — velmi tlustá kniha, zřejmě z německého Büchlein, což je zdvořilá slova Buch — kniha. Neplést s biblí.

Ne, guvernér! — guvernér byl správce určitého území, pověřený králem. Bloody B. pochopitelně žádným guvernérem nebyl. James Kniha zřejmě použil vysoký titul ze státní správy, aby pirátskému kapitánovi polichotil.

Biblí a tak — bible je starobylá kniha plná úžasných příběhů, jedna z nejdůležitějších knih lidstva, ve které někteří hledají náboženské poselství a jiní zachycení lidských povah a osudů. Neplést s bichlí.

a nevytrhávali z nich listy. To jsem je naučil. Stačilo, když jsem jich pár nechal protáhnout pod kýlem, no a několik se jich taky zhouplo na ráhně. Pak už stačilo jenom pohrozit jim tím nejhorším trestem. Jenže pak přišla ta bouře... a sami vidíte, jak to dopadlo.«

Účastně jsem pokrčil rameny. I já jsem měl knihy rád a mrzelo mě, když se s nimi špatně zacházelo. Ovšem, sám jsem měl na svědomí nějaké hříšky. Rád jsem četával u jídla, stejně tak v lázni, brával jsem knihy na procházky, kde jsem je vystavoval povětrnosti, a mnohokrát jsem s nimi usnul a celé je zválel. Všechny ty dobrodružné, úžasné, napínavé, skvělé a neblahé knihy. Všechny ty knihy, které mě dostaly až sem.

»Co od nás vlastně chcete, komodore!« zeptal se písmolijec a já v jeho hlase zaslechl potlačovanou úzkost. »Tyhle bichle už nikdo dohromady nedá.«

»To vím,« odušil Bloody B. »Potřebuju nové. Ty,« ukázal na mě, »je napišeš. A ty,« pokynul k mému druhovi, »je vytiskneš. Dostanete všechno, co budete potřebovat. A jestli se vám to nepovede,« jeho tvář zaplanula divokým ohněm, »tak vás čeká ten nejhorší trest. Já už totiž nemůžu čekat! Co je to za život — život bez knih! — *Nelbali jste, doufám, obledně své profese, abyste si zachránili své bídné životy!*!«

»Ano, tedy vlastně ne!« zvolal jsem.

»Ne, guvernére!« vyhrkl písmolijec.

Bloody B. nám věnoval ještě jeden pátravý pohled, ve kterém dohasínal strašlivý plamen zloby. Pak se otočil a zamířil ke dveřím.

»A jaké knihy, prosím pěkně, máme vlastně napsat!« odvážil jsem se.

»Všechny,« opáčil zběžně, ani se přitom nezastavil. »Bibli a tak,« dodal a byl pryč.

»Co je nejhorší trest!« zeptal jsem se písmolijce.

»Nevíš, z čeho se ty písmena vlastně odlejevají?« řekl místo odpovědi.

Mami! Tati! Svatý Ivo!!

Nevěděl jsem, z čeho se odlévají. A netušil jsem ani, co si počít se svým úkolem. Nejradši bych sepjal ruce a poprosil nebesa o pomoc, kdybych se před tím podvodníkem nestyděl. Chlapík vycenil zuby, jako by právě řekl ten nejlepší vtíp.

Když uviděl, jak se tvářím, pokrčil rameny a napřáhl ke mně ruku: »Já jsem nákej Kniha.«

»Cože!« Třeštil jsem na něj oči a nedokázal jsem tu ruku s mohutnými kloubnatými prsty, se vší důvěrou ke mně napřáženou, přijmout. Tohle už bylo trochu moc.

»Cože!«

»Cože co!«

»Jak se někdo může jmenovat Kniha!«

»Říkaj mi tak, kvůli nějakým obchůdkům... v knižní branži nejsem žádnéj nováček. A jak se jmenuješ ty, mladej!«

»Florentin Flowers, k vašim službám, pane.«

»Jak se někdo může jmenovat Florentin Flowers? Zní to jak název zahradnictví.«

»Když má rodiče jako já, tak je to hned,« odpověděl jsem a okamžitě zalitoval, že jsem to řekl tak příkře. Já jsem měl své rodiče rád. A zrovna volbu svého jména bych jim odpustil.

Byl jsem totiž učitelny knihomol — knihomol je doslova červ pojidající knihy, v přeneseném významu ale jejich milovník. Ten, kdo je hita (a přitom je nevyhnutelně poškozující, zvlášť když čte pět jídel a v posteli).

jako flower (anglicky) čili květina. Učiněné zahradnictví, že? Florentine! Podává se čaj! — zvyk podávat pravidelně čaj patří ke stabilní britské demokracii, stejně jako královna.

V knižní branži nejsem žádnéj nováček — branže je obor, odvětví. Použití tohoto zvůčného, výrazného slova naznačuje, že James Kniha skutečně není nováček. Nebo že tak chce vypadat. Florentin Flowers, k vašim službám — v jeho jméne zní slovo flora (lat.) neboli květina, stejně

Vyrostl jsem v cihlovém domě v Norfolku, který se nikterak nepodobal knihovně bez knih na pirátské lodi. Podivný Kniha mi pumpoval rukou, já jsem cítil teplo prýstíci z jeho pracky a putoval jsem mnoho námořních mil zpátky.

Můj otec je soudce — a jak byl za soudcovskou stolicí přísný, tak byl laskavý k nám s matkou. A moje maminka tu vřelost šířila dál. »Florentine! Podává se čaj!« ozýval se našim domem mnohokrát denně její hlas. Ke konci dne jsem byl tak přepitý čajem, že mě pobolívalo břicho, a z jeho povzbudivých účinků mi šla hlava kolem. Nazítří jsem přijal další šálek. Věděl jsem totiž, proč se u nás čaj podává a proč je ta chvíle zvlášť důležitá, když je doma otec. Čaj nás spojoval, čaj nás sblížoval. Ještě víc než běžnou britskou rodinu. Úsměvy svých rodičů vidím v páře stoupající ze šálků.

Mnohokrát jsem se opozdil, matka musela zvýšit hlas a vkradla se jí do něj starost. Nepřišel jsem snad k úrazu? — Nemohl jsem, protože většinu času jsem strávil v té nejbezpečnější lidské poloze, v tom nejútulnějším prostředí, v té nejpožehnanější situaci. V posteli. S knihou před sebou. Byl jsem totiž beznadějný knihomol. Což mě přivedlo až sem, vedle muže s prapodivným jménem.

»Nemysli si, mladej. Jedeme v tom spolu,« mrkl na mě Kniha. »Tak z čeho se ty písmenka vyřezávají?«

»Neodlévají se spíš?« pípl jsem, a v té chvíli se ozvalo zaskřípění věřejí. Podle jejich stavu jsem mohl usoudit, že piráti knihovnu příliš často nenavštěvovali, ani když v ní ještě byly knihy.

Ve dveřích se objevila postava piráta, který nás eskortoval lodkou na pirátskou loď. Poznal jsem ho, přestože měl na sobě jiný kabát než posledně — jahodově rudý se zlatými prýmky. Jeho obrovské náušnice se nedaly přehlédnout. Kontrastovala s nimi neurvalá, neoholená tvář, jedno oko přivřené, nos zkroucený na stranu a prořídlý chrup.

»Tak pojďte, vy dva ptáčci. Ukážu vám, kde budete spát.«

»Já jsem nákej Kniha,« pronesl »písmolijec«, jako by se

s nositelem náušnic dávno znali. A kupodivu se mu nějakou podobnou atmosféru podařilo nastolit.

»Říkejte mi Earring,« zableskly se pozůstalé, zčernalé zuby v úsměvu. Trnul jsem, jak se situace vyvine, a už dopředu jsem se děsil, kde budeme ubytováni. Nechápal jsem, proč si oba muži potřásají pravicemi s takovou vehemencí.

»Žádej div, to moje jméno, co?« ukázal si Earring na náušnici. »Nejhezčí oringle v Karibiku se houpaj na mejch ctěnejch ouškách! — Ta ječela, když jsem jí je sundával!« A já si s hrůzou vzpomněl, kdy jsem viděl ty náušnice naposledy. Přece v uších paní kupcové Wellbeingové, ještě na naší lodi.

»Tohle je...« ukázal na mě Kniha a já pochopil, že dokáže odhadnout účinek, který by mělo moje jméno. A že ho nepokládá za blahodárný. »No prostě mladej.«

»Tak padáme, chlapi,« vzal mě Earring kývnutím hlavy na vědomí.

Vyšli jsme z knihovny na palubu a zamířili ke schodišti do podpalubí. Prošli jsme mezi rozestavenými děly s čumáky vystřčenými na moře a vkročili do prostoru určeného pro přepravu zboží... a personálu. Od stropu tam visela závěsná lůžka a pohupovala se podle pohybů lodi. I když byla prázdná, dovedl jsem si představit, jak to tady musí vypadat večer. Budeme sdílet chvíle odpočinku se všemi těmi hrdlořezy, které jsem nedávno viděl v akci!

»Že prej potřebujete klid, vy dva písmáci,« odfrkl si Earring.

»Ale no tak, kamaráde,« nedal se Kniha vyvést z míry. »Přece bys nechtěl, abychom z nevyspání udělali nějakou kaňku?« Zazubil se tak dobrácky, že i Earring se musel usmát.

Odvedl nás ještě dál do nitra lodi, kde už stály soudky, vršily se bedny a opíraly se o sebe pytle. »Tak tady budete bydlet.« Pookřál jsem.

Podpalubí tady nevypadalo jako hromadná noclehárna, ale spíš jako půda domu u nás v Norfolku, kde se dala najít spousta pokladů.

»Nemysli si, mladej. Jedeme v tom spolu,« mrkl na mě Kniha. »Tak z čeho se ty písmenka vyřezávají?« — Kniha, který tvrdí, že je písmolijec, právě prokazuje, že to s jeho písmolijectvím nebude tak slavné. Písmenka by se nakonec mohla i vyřezávat, ale bylo by to velmi pracné.

Earring — náušnice (angl.). Zřejmě přezdívkou odvozená od viditelného lupu. Oringle — drsný výraz pro náušnici, který používají piráti a babičky.

»Tak třeba biblí!« nabodil. »Víš přece, jak je tam to stvoření světa, pak ty dva bratři, co se v jednom kuse prali... ten silák, jak nechtěl chodit k bolíci... ten pán, jak měl ještě na stará kolena děti... to všecbno.« — Kniha si celkem dobře vzpomíná, že bible opravdu začíná stvořením světa. Dva

bratři jsou zjevně Kain a Abel. Vlasatý slák je Samson. A otec — seniot bude Abraham. Více v Pramenech. — Jinak pěkná ukážka Knihova všeobecného přehledu.

Earring se s námi vrátil na palubu a vysvětlil nám, jak to na lodi chodí. Pozvolna ale přešel ke svým náušnicím. Právě když nutil Knihu, ať si náušnici alespoň přiloží k uchu — a mně přátelsky nabízel, že mi bezbolestně propíchne ucho (a přitom mával ve vzduchu svým sekáčem), zastihl nás Bloody B. Earring okamžitě zmlkl a zkušeným pohybem si vetkl náušnici zpátky do ucha.

»Ukázals jim všechno!«

Náušnice se zakývala ve vášnivém souhlasu.

»Přečetls jim náš řád!«

»Kapitáne, todle, já sotva slabikuju. Myslel jsem si, že byste mohl spíš vy...!«

Bloody B. uvážlivě přikývl. Obrátil se k nám a já jsem na sobě znovu ucítil jeho pevný pohled. Zvláště s ním kontrastoval jeho jemný hlas, který ale nepřipouštěl žádnou pochybnost.

»Na řád ještě dojde. Začněte se svým úkolem,« poručil nám prostě.

Zachytil jsem zoufalý pohled Knihy. Na tu situaci byl i se svou obhroublostí krátký. Vzchopil jsem se. Nakonec, knihy jsem miloval. Místo svatého Iva, maminky a tatínka jsem teď poprosil o pomoc je. Objevily se přede mnou, každá v deskách — a každá s titulem vpředu a na hřbetě.

»A kterou knihou máme začít!« zeptal jsem se. V pohledu Bloodyho B. se rozhořela jiskra zájmu, ve tváři Knihy polevilo zastírané zděšení.

»Tak třeba *bibli*?« nahodil. »Víš přece. Jak je tam to stvoření světa, pak ty dva bratři, co se v jednom kuse prali... ten silák, jak nechtěl chodit k holiči... ten pán, jak měl ještě na starý kolena děti... to všechno.«

»Všchno!« zeptal jsem se. »Ona je bible celkem dost...«

»*Ano*?« Ten proklatý Bloody B. se dovedl zeptat tak, až člověku tuhla krev v žilách.

»Ne že by byla nezajímavá, to ne,« usmířoval jsem božstvo před sebou, »jenom že je — dost dlouhá.«

»Budete mít spoustu času. Zprostím vás lodnických povinností.«

Kniha po mém boku si spokojeně odfrkl.

»Co budete potřebovat?« zeptal se Bloody B. Nadechl jsem se, ale nevěděl jsem, co odpovědět. Představa, jak budeme psát bibli, mě zbavovala schopnosti rozumně uvažovat. A pak se ozval můj nepravděpodobný parták.

»Všchno.« Sebevědomě se zazubil.

Očekával jsem, jaký důsledek bude mít ta troufalá odpověď. Kniha se ještě zhoupal na patách. Pohled Bloodyho B. ho protal jako čepel — a pak se stáhl zpátky.

»Budete to mít,« oznámil Bloody B. »A teď do práce.«

Ještě když dozněly jeho kroky, stáli jsme celí strnulí — jak Lotovy dcery proměněné v solné sloupy.

Pak se ke mně Kniha obrátil: »Jedeme v tom spolu, pane Nevyslovitelnýapřehnanýjménojakýrozumnejrodičnemůžesvýmudítidát.«

A já jsem měl na přeludný, prchavý okamžik pocit, že se tou šílenou situací vlastně baví. Mami. Tati.

»Z čeho se ta literina asi tak slepá?« — literina je kov, ze kterého se odlévají písmena. Skládá se z olova, cínu a antimonu. — James Kniha prokazuje, že přece jen nějaké znalosti má.

Býval jsem zbrojířem — zbrojíř vyrábí zbraně nebo o ně pečuje. James Kniha neuvádí, pro koho se o zbraně staral...
»A pak ještě... amo-, amo-... ne, já si nevzpomenu.« — zjevně myslí jednu ze tří přísad liteřiny, viz výše.

»Takhle kapka rumu kdyby se našla.« — rum je třtinový alkoholický nápoj, oblibený piráty při jejich nevázaných zábavách. Není však známo, že by rum přidávali do cukroví.

Zamířili jsme s Knihou do »knihovny«. Kam jsme asi tak měli jít? Moji milí rodiče! Teď jsem mohl sedět v Norfolku v našem salónu, jehož stěny byly knihami doslova obloženy. Stačilo přistoupit k policím, natáhnout ruku a...

»Z čeho se ta literina asi tak slepá?« dumal vedle mě Kniha. Dobrotivý Bože! Pak jsem ale pochopil, že svou otázku míní vážně. A že tady není nikdo jiný, kdo by mu mohl odpovědět.

»Z olova?« řekl jsem zkusmo. Z čeho jiného by mohla být? Začaly se mi navíc vybavovat vzpomínky z četby. V jednom románě, který se odehrával v tiskárně, se o literině přece mluvilo...

»Tak to by šlo,« zamručel Kniha. »Zrovínka s volovem mám dost velkou zkušenost. Dalo by se říct, že si s ním přímo tykám.«

Napůl jsem čekal, že si vyhrne roztrhanou košili, a ukáže, kam ho zasáhla nějaká ta střela. Kniha se dál sebevědomě usmíval. Musel jsem se zeptat.

»A jakou, pane Kniha?«

»Prostě Kniha — to stačí. Bejval jsem zbrojířem, taky.«

Aha. Začínal jsem tušit, odkud vzal Kniha odvahu, aby se přihlásil k písmolijectví.

»Proč se vám tedy říká Kniha?« žasl jsem.

»Já jsem dělal i s knížkami,« zazubil se na mě a já si vzpomněl na další kousek z té tajemné románové formule, jak ulít liteřinu. »Kromě olova se tam dává ještě — cín!«

»No sláva. Olova tady budou mít dost, v muničním skladu. A nějaké cínovej talíř se počítám taky najde.«

»A pak ještě... amo-, amo-... ne, já si nevzpomenu.«

Stáli jsme uprostřed prázdné kajuty obklopené pustými regály, s žalostnou hromadou v koutě. Oba nás přešel humor. Přistoupil jsem ke kupě rozmoklých stránek a jednu z hromady odloupl, jako bych sloupl list z hlávky salátu. Zplihle mi visela v prstech.

»S tím si můžeš tak leda votřít ksicht,« poradil mi Kniha beznadějným hlasem. Já jsem ale stránku zvedl v prstech. Byla mokrá, skoro průsvitná. I tak se text dal přečíst.

A jak jsem louskal slova, rozproudila se mi žilami blaženost. Už jsem byl v bezpečí. Vrátil jsem se do těch krásných chvil, které jsem strávil s knihou v posteli. Připadalo mi, že mě maminka každou chvíli zavolá na čaj. Text pocházel z nějakého mravoučného, snad náboženského pojednání. Bylo mi to jedno. Měl jsem v ruce knihu. I ten kousek z ní mi dodával křídla.

Pokud nevíš, jak dál, jdi k lidem. A zeptej se jich, radil neznámý pisatel.

»Svlažil bych hrdlo,« ozval se Kniha namísto mé matky. »Takhle kapka rumu kdyby se našla.«

»Šálek čaje bych si dal také.«

»Když se rum naředí čajem, není to marný,« pokračoval Kniha v konverzaci, která už mi připadala zbytečná.

»Půjdeme se zeptat,« navrhl jsem.

»A koho jako? Toho jejich kapitána? Z toho jdou na mě bobky. Nerad bych se kvůli zbytečným řečem prošel po prkně. — A to ještě není ten nejhorší trest...«

»Jaký trest je nejhorší?« zarazil jsem se.

»Nic, nic. Radši pojď. Dáme řeč.«

Broken Nose — zlomený nos (angl.). Můžeme snadno odhadnout, proč má tento pitáček tuto přezdívku.

Bottle Neck — hrdlo lahve (angl.). Jak si ji asi vystloužil tenhle pitáček?

»Takhle jestli si myslíte, že nám tady budou pomáhat šířit len mor, jste na omylu.« — Broken Nose

naráží na obavy, že knihy mohou šířit stejně tak správné informace jako ty lživé a místo dobra podporovat zlo. Tyto obavy se objevovaly od počátku knižnictva.

Tydlo — jde o slangový výraz pro tyčku (dítěvňou).

Vytasil se s knihami vázanou ve věprnici — kniha byla svázaná v deskách z kuže prasete.